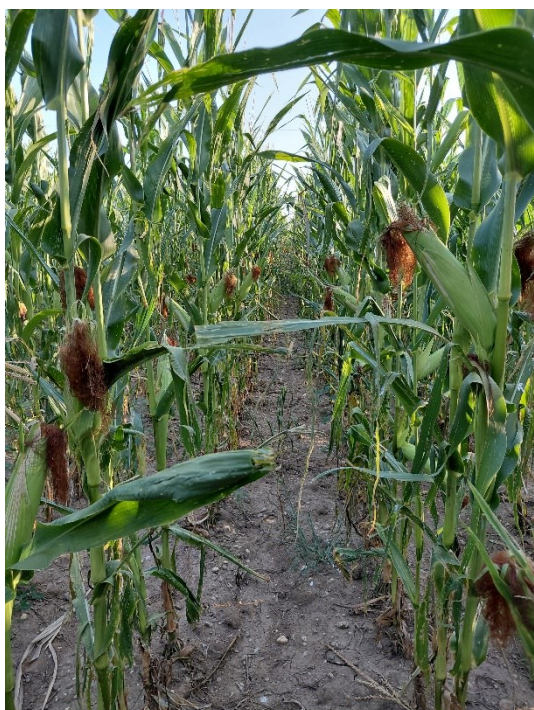

Prvo vzorčenje koruze na območju KSS Ptuj

Prvo vzorčenje koruze na lahkih in težkih tleh – 4. 8. 2026

Kmetija	Lokacija	Hibrid	Zrelostni razred	Datum setve	Sušina (%)	Opombe
1	Lancova vas	LG 34.90	430	16.4.26	27,43	Dognojevanje 18.5.26 – (NGOOO 40%)

Lahka tla (koruzo prizadelo neurje s točo) - mlečna črta še ni izoblikovana.

Zaznано veliko bulave sneti zaradi poškodovane koruze od toče in visokih temperatur.

Kmetija	Lokacija	Hibrid	Zrelostni razred	Datum setve	Sušina (%)	Opombe
2	Gabrnik	P9975	400	16.4.26	24,60	Dognojevanje – 25.5.26 (NGOOO 40%)

Težka tla - mlečna črta še ni izoblikovana.

Kmetija	Lokacija	Hibrid	Zrelostni razred	Datum setve	Sušina (%)	Opombe
2	Grlinci	P9975	400	16.4.26	25,56	Dognojevanje – 25.5.26 (NGOOO 40%)

Težka tla - mlečna črta še ni izoblikovana.

Preobražene metlice.

Kmetija	Lokacija	Hibrid	Zrelostni razred	Datum setve	Sušina (%)	Opombe
3	Apače	DKC 5141	420	20.4.26	27,57	Dognojevanje – 15.5.26 (NGOOO 40%)

Lahka tla (koruzo prizadelo neurje s točo) - mlečna črta je izoblikovana.

Veliki odstotek listne mase je izsušen, vendar je zaloga vode ostala v steblih in storžu.

Kmetija	Lokacija	Hibrid	Zrelostni razred	Datum setve	Sušina (%)	Opombe
3	Gerečja vas	DKC 4933	410	15.4.26	27,46	Dognojevan je – 15.4.26 (NGOOO 40%)

Lahka tla - mlečna črta je na 1/3.

Kmetija	Lokacija	Hibrid	Zrelostni razred	Datum setve	Sušina (%)	Opombe
4	Pleterje	DKC 4933	410	15.4.26	23,34	Dognojevan je – 15.4.26 (NGOOO 40%)

Težka tla (koruzo prizadelo neurje s točo) - mlečna črta še ni izoblikovana.

Kmetija	Lokacija	Hibrid	Zrelostni razred	Datum setve	Sušina (%)	Opombe
5	Župečja vas	P0450	430	21.4.26	31,00	Dognojevan je 4.6.26 - (NGOOO 32%)

Lahka tla (koruzo prizadelo neurje s točo) - mlečna črta se je izoblikovala, vendar je koruzni storž še zelen.

Zaključek:

Za kakovostno siliranje koruze je najprimernejša vsebnost suhe snovi med **28 in 35 %**. V tem območju dosežemo najboljše razmerje med:

- hranilno vrednostjo,
- prebavljivostjo,
- ješčnostjo,
- uspešno fermentacijo in stabilnostjo silaže.

V običajnih rastnih razmerah se vsebnost suhe snovi povečuje približno za **3 % na teden**, ob izrazitih vročinskih valovih in sušnem stresu pa se lahko poveča tudi za **5 % na teden**. Zato je v takšnih razmerah zelo pomembno redno spremljanje posevkov in pravočasna odločitev za spravilo.

Če je koruza za siliranje preveč mokra (pod približno 28 % suhe snovi), se poveča tveganje za:

- slabše tlačjenje in izrivanje zraka iz silosa,
- izpiranje hranil,
- neželjeno fermentacijo,
- slabšo stabilnost silaže.

Takšna silaža je pogosto manj okusna, živali jo slabše zauživajo, posledično pa lahko pride do zmanjšanja vnosa suhe snovi.

Pri preveč suhi koruzi (nad 35 % suhe snovi) pa je več težav pri:

- rezanju in tlačanju,
- zadostnem odstranjevanju zraka iz silosa,
- zagotavljanju pravilne fermentacije.

Posledica so lahko večje izgube hranil, segrevanje silaže po odprtju ter slabša aerobna stabilnost.

Optimalna vsebnost suhe snovi omogoča:

- dobro tlačjenje in hitro zapiranje silosa,
- pravilno mlečnokislinsko fermentacijo,
- večjo ohranitev hranil,
- boljšo ješčnost in stabilno kakovost silaže skozi celotno obdobje krmljenja.

Prvi rezultati spremljanja dozorevanja koruze potrjujejo, da je letošnja pridelava močno prizadeta zaradi neugodnih vremenskih razmer. Posevke je najprej prizadela toča, nato pa so sledili dolgotrajni vročinski valovi in izrazita suša. Trenutni vročinski val še dodatno vpliva na stanje posevkov. Posledice se kažejo predvsem v: slabši oplodnji storžev, deformiranih metlicah, manjših in slabše razvitih storžih, predčasnem sušenju listne mase, zmanjšanem nalaganju škroba v zrnje.

Na številnih lokacijah opazamo tudi pojav **bulave sneti (*Ustilago maydis*)** na storžih in steblih koruze. Okuženi storži so pogosto slabše razviti, deformirani in vsebujejo manj zrnja, kar neposredno vpliva na zmanjšanje vsebnosti škroba ter posledično nižjo energijsko vrednost koruzne silaže.

Bulava snet sama po sebi praviloma ne predstavlja večje nevarnosti za živali, vendar poškodbe rastlinskih tkiv, ki jih povzroča, predstavljajo vstopna mesta za sekundarne okužbe z drugimi glivami, med katerimi so pomembne predvsem vrste iz rodu ***Fusarium***. Pri močno okuženih posevkih se lahko zmanjša tudi kakovost in zauživanje silaže, saj je krma manj hranilno vredna in slabše sprejemljiva za živali.

Posebno pozornost je treba nameniti času spravila. Ko bule bulave sneti dozorijo in začnejo sproščati temen prah oziroma spore, obstaja večje tveganje za onesnaženje krmne mase. Zato priporočamo, da se močno okuženih rastlin, pri katerih so bule že popolnoma razvite in se iz njih sproščajo spore, ne silira oziroma se jih pred spravilom čim bolj izloči.

Na razvoj bulave sneti vpliva več dejavnikov, predvsem poškodovanost rastlin, vremenski stres (suša, visoke temperature), občutljivost oziroma odpornost hibrida ter splošno stanje rastline. Vpliv bolezni na živali je odvisen tudi od količine okužene mase v obroku, kakovosti celotne silaže ter splošnega zdravstvenega in prehranskega statusa živali.

Pomanjkanje vode v času vegetativnega razvoja povzroča:

- nižjo rast rastlin,
- manjšo listno površino,
- slabši razvoj storžev,
- manjšo oplojenost zrnja.

Posebej kritično obdobje je cvetenje koruze. Visoke temperature (nad 30 °C), pomanjkanje vode in nizka relativna zračna vlaga lahko povzročijo:

- slabši razvoj koruznih laskov (svile),
- slabšo oplodnjo,
- slabše nalaganje škroba v zrnje.

Vsak sušni dan v času cvetenja lahko pomembno zmanjša pridelek zrnja. Posledice letošnjih razmer se zato kažejo predvsem v manjšem številu zrn na storžu in nižji energijski vrednosti silaže.

V prvem spremljanju dozorevanja koruze za silažo smo povzeli rezultate laboratorijskih analiz, ki potrjujejo, da je letošnja pridelava močno zaznamovana z neugodnimi vremenskimi razmerami. Čeprav rastline navzven kažejo izrazito izsušenost, razvoj zrnja na številnih lokacijah še ne dosega običajne razvojne faze z jasno izraženo mlečno črto. Rezultati laboratorijskih analiz so kljub temu pokazali, da so nekatere njive, predvsem na lažjih in bolj sušnih tleh, že dosegle oziroma se hitro približujejo optimalni vsebnosti suhe snovi za siliranje (30–35 %). Glede na napoved nadaljnjega vročega in suhega vremena lahko pričakujemo zelo hitro povečevanje vsebnosti suhe snovi in tako bodo polja s koruzo na lahkih tleh že za silirana. Letošnja silaža bo zaradi slabše oplodnje storžev in zmanjšanega nalaganja škroba predvidoma energijsko manj kakovostna, pridelek zelene mase pa bo na številnih območjih manjši od običajnega. Pri spravilu priporočamo višje siliranje, siliranje v hladnejšem delu dneva, hitro zatesnitev silosa ter kakovostno tlačenje, saj bodo zaradi višjih temperatur pogoji za uspešno fermentacijo zahtevnejši.

Pripravil: Ernest Plemenitaš, *mag.kmet.*

Fotografije: Damjana Žampa Šilec, *dipl.inž.agri. (UN)*